

Brussel, vrijdag 26 juni 2026

**BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING
BETEKENING VAN DE VERGADERING VAN DE MINISTERRAAD
VAN DONDERDAG 25 JUNI 2026**

PUNT 45

Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende instelling van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst van een opmerkelijke boom: de hybride iep 'lobel' (ulmus x hollandica 'lobel'), gelegen op de kruising van de Pletinckxstraat en de Arteveldestraat te Brussel (BHR-AP-60.98885)

Beslissing:

Akkoord.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering:

- Hecht haar goedkeuring aan het besluit houdende instelling van de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst van een opmerkelijke boom: de hybride iep 'lobel' gelegen op de kruising van de Pletinckxstraat en de Arteveldestraat te Brussel;
- Belast de staatssecretaris bevoegd voor Erfgoed met de uitvoering van deze beslissing.

De Secretaris,

Mathieu RAEDTS

25/6/2026 - BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS LANDSCHAP VAN DE HYBRIDE IEP 'LOBEL' (*ULMUS X HOLLANDICA* 'LOBEL'), GELEGEN OP DE KRUISING VAN DE PLETINCKXSTRAAT EN DE ARTEVELDESTRAAT TE BRUSSEL

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Gelet op het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening (BWRO), en inzonderheid artikel 210;

Overwegende dat de boom zich in de (niet-gekadaastreerde) openbare ruimte bevindt voor het gebouw aan de Pletinckxstraat 7 te Brussel;

Overwegende dat de draagwijdte van de vrijwaring met name is bepaald om het wortelgestel van de hybride iep 'Lobel' te maximaliseren, aangezien de boom zich vermoedelijk hoofdzakelijk heeft ontwikkeld in zijn plantput en in de omgeving van de voetpaden en openbare weg die hem omringen, op de niet-gekadaastreerde openbare ruimte op de hoek van de Pletinckxstraat en de Arteveldestraat te Brussel;

Op voordracht van de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering bevoegd voor Monumenten en Landschappen,

Na beraadslaging,

Besluit:

Artikel 1 – Wordt ingesteld de procedure tot inschrijving op de bewaarlijst als landschap de hybride iep 'Lobel' (*Ulmus x hollandica* 'Lobel'), op de kruising van de Pletinckxstraat en de Arteveldestraat (niet-gekadaastreerde openbare ruimte) (Belgische Lambert-coördinaten: X: 148409.73 / Y: 170843.05), wegens zijn wetenschappelijke en esthetische waarde, zoals nader bepaald in bijlage I van dit besluit.

De afbakening van het landschap wordt aangeduid op het plan in bijlage II bij dit besluit.

25/6/2026 - ARRÊTÉ DU GOUVERNEMENT DE LA RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA PROCÉDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME SITE DE L'ORME HYBRIDE 'LOBEL' (*ULMUS X HOLLANDICA* 'LOBEL') SITUÉ AU CROISEMENT DES RUES PLETINCKX ET VAN ARTEVELDE À BRUXELLES

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Vu le Code bruxellois de l'Aménagement du Territoire (CoBAT), notamment l'article 210 ;

Considérant que l'arbre est situé sur l'espace public (non cadastré), devant le bâtiment sis rue Pletinckx 7 à Bruxelles ;

Considérant que l'étendue de la protection est notamment définie en vue de maximiser la protection du système racinaire de l'orme hybride 'Lobel', celui-ci s'étant vraisemblablement développé principalement dans sa fosse de plantation et dans la zone de trottoirs et voiries qui l'entoure, sur l'espace public non cadastré situé au croisement des rues Pletinckx et Van Artevelde à Bruxelles ;

Sur la proposition de la Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale en charge des Monuments et Sites,

Après délibération,

Arrête:

Article 1er – Est entamée la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme site de l'orme hybride 'Lobel' (*Ulmus x hollandica* 'Lobel'), sis au croisement des rues Pletinckx et Van Artevelde (espace public non cadastré) (coordonnées Lambert belges : X : 148409.73 / Y : 170843.05), en raison de son intérêt scientifique et esthétique précisé dans l'annexe I du présent arrêté.

La délimitation du site est reprise sur le plan figurant à l'annexe II du présent arrêté.

Art. 2 - De bijzondere behoudsvoorwaarden zijn de volgende:

1 - Het storten en de opslag van materialen, puin, huisafval en afval van eender welke aard is verboden.

2 - Het gewone onderhoud van de boom is verplicht. Gewoon onderhoud wordt gedefinieerd als het snoeien van de dode/beschadigde of zieke takken.

3 - Afgravingen en ophogingen onder de kroon van de boom en in de ruimte waar de boom zijn wortelgestel ontwikkelt, zijn verboden.

4 - Gaten maken in de stam of in de takken (boren, vijzen, spijkers kloppen) is verboden.

5 - Alle handelingen waarbij de iep en zijn wortelgestel worden doorgesneden, losgerukt, verplaatst of beschadigd zijn verboden.

6 - Een product dat schadelijk is voor de boom op de bodem verstrooien, is verboden.

Art. 3 – De Minister bevoegd voor Monumenten en Landschappen is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel, 25/6/2026

Voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met het Wetenschappelijk Onderzoek, het Toerisme, de Buitenlandse Betrekkingen, de Buitenlandse Handel en de Biculturele Aangelegenheden van Gewestelijk Belang,

Boris DILLIÈS

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid,

Elke VAN DEN BRANDT

Art. 2 - Les conditions particulières de conservation sont les suivantes :

1 - Le dépôt et le stockage de matériaux, débris, détritus et déchets de toute nature sont prohibés.

2 - L'entretien normal de l'arbre est obligatoire. On définit l'entretien normal par la taille des branches mortes/blessées ou malades.

3 - Tout déblais et remblais de sol sont interdits sous la couronne de l'arbre et dans l'emprise de son développement racinaire.

4 - Le percement du tronc ou des branches (forage, vissage, clouage) est interdit.

5 - Toute intervention qui consiste à sectionner, arracher, déplacer, porter atteinte à l'orme et son système racinaire est interdite.

6 - L'épandage de tout produit nocif à l'arbre sur le sol est interdit.

Art. 3 – La Ministre qui a les Monuments et Sites dans ses attributions est chargée de l'exécution du présent arrêté.

Bruxelles, le 25/6/2026

Pour le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de la Recherche scientifique, du Tourisme, des Relations extérieures, du Commerce extérieur et des Matières Biculturelles d'Intérêt Régional,

La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Mobilité, des Travaux Publics et de la Sécurité Routière,

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift
07-07-2026
Chancellerie - Kanselarij
Hamid MHAOUCH

BIJLAGE I BIJ HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS LANDSCHAP VAN DE HYBRIDE IEP 'LOBEL' (*ULMUS X HOLLANDICA 'LOBEL'*), GELEGEN OP DE KRUISING VAN DE PLETINCKXSTRAAT EN DE ARTEVELDESTRAAT TE BRUSSEL

Kadastrale gegevens:

Niet-gekadastreerde openbare ruimte gelegen Pletinckxstraat en Arteveldestraat te Brussel (Belgische Lambert-coördinaten: X: 148409.73 / Y: 170843.05).

Ligging:

Deze hybride iep 'Lobel' is gelegen op de openbare weg, op de kruising van de Pletinckxstraat en de Arteveldestraat. De schacht van de stam ontwikkelt zich in een aangelegde plantput ter hoogte van het voetpad. De boom is zichtbaar vanaf de openbare weg.

Beknorte beschrijving:

Deze boom heeft een stamomtrek van 176 cm, gemeten op 1,50 m hoogte in 2025.

Hij is ongeveer 15 meter hoog, met een schachthoogte van 3 meter en zijn smal opgaande groeivorm is typisch voor de soort. De diameter van de kruin bedraagt ongeveer 10 meter.

Waarde van het goed volgens de criteria die worden bepaald in artikel 206, 1° van het Brussels Wetboek van Ruimtelijke Ordening:

Wetenschappelijke waarde:

Deze hybride iep 'Lobel' is een van de twee exemplaren van de *Ulmus x Hollandica 'Lobel'* die tot op heden als opmerkelijke boom zijn geïnventariseerd op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Hij is het grootste momenteel bekende opmerkelijke exemplaar. Dat deze soort zo weinig voorkomt in het gewest, draagt bij aan zijn waarde.

Daarnaast vertoont hij interessante afmetingen, met een smal opgaande groeivorm en een dichte kroon die typisch zijn voor de soort.

Luchtfoto's wijzen erop dat de boom op die locatie werd geplant tussen 1996 en 2004 toen de openbare weg en de naaste omgeving opnieuw werden aangelegd. De analyse van zijn groei in omtrek bevestigt zijn vitaliteit, ondanks drastische snoeibeurten in de jaren 2010 die grote wonden op de stam hebben veroorzaakt, ook al zijn die inmiddels gesloten.

Het Instituut voor Bosbouw en Groenbeheer "De Dorschkamp" in Wageningen (Nederland) verkreeg deze variëteit (cultivar) in de jaren 1960 door kruising van verschillende soorten. Vanaf 1973 werd de variëteit op de markt gebracht. De naam verwijst naar de botanicus en arts Matthias de Lobel (1538-1616).

Deze variëteit maakt deel uit van een reeks cultivars en hybriden die ontwikkeld zijn om rassen te vinden die tolerant zijn voor iepenziekte – een door een pathogene schimmel veroorzaakte boomziekte – die in de 20e eeuw de iepenpopulaties in de steden en bossen van Europa heeft gedecimeerd. De afmetingen die dit exemplaar heeft bereikt, doen vermoeden dat de boom niet door iepenziekte is aangetast, wat bijdraagt aan zijn wetenschappelijke waarde. Zowel de variëteit als de vermoedelijke plantdatum, namelijk na de tweede golf van de epidemie van de iepenziekte in de jaren 1970-80, kunnen factoren zijn die tot de duurzaamheid van de boom hebben bijgedragen.

Exemplaren van de cultivar kunnen op volwassen leeftijd een hoogte van 15 tot 20 meter bereiken. Hun silhouet is aanvankelijk duidelijk smal oplopend en wordt daarna ovaal of piramidaal, met een kruin die in de loop van de tijd geleidelijk breder uitloopt. De donkergroene bladeren met dubbel gezaagde randen zijn ruw en vertonen uitgesproken nerven. In de herfst verkleurt het blad geel-oranje en blijft het lang aan de boom. De vruchten vormen trossen lichtgroene, ronde samara's, die vervolgens geel-bruin worden.

De variëteit is tamelijk resistent tegen iepenziekte en is goed bestand tegen stedelijke omstandigheden (arme bodems, droogte, wind, occasionele overstromingen).

Esthetische waarde:

Deze iep heeft een hoge ornamentale waarde door de slanke structuur van zijn kruin, zijn dichte donkergroene bladerdek en herfstkleuren. Hij heeft een silhouet dat kenmerkend is voor deze variëteit.

Doordat de boom op de kruising van meerdere straten in de openbare ruimte staat, is hij voor voorbijgangers zeer goed zichtbaar, waardoor hij uitgroeit tot een kenmerkend landschapselement in een dichtbebouwde, relatief boomarme wijk.

Zijn afmetingen, kleuren en vorm maken dat de iep de aandacht trekt in het straatbeeld.

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 25/6/2026

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met het Wetenschappelijk Onderzoek, het Toerisme, de Buitenlandse Betrekkingen, de Buitenlandse Handel en de Biculturele Aangelegenheden van Gewestelijk Belang,

Boris DILLIÈS

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid,

Elke VAN DEN BRANDT

Copie certifiée conforme
Pour enclure
07-07-2026
Chancellerie - Kanselarij
Hamid MHAOUCHI

ANNEXE I A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME SITE DE L'ORME HYBRIDE 'LOBEL' (*ULMUS X HOLLANDICA* 'LOBEL') SITUÉ AU CROISEMENT DES RUES PLETINCKX ET VAN ARTEVELDE À BRUXELLES.

Réf. cadastrale :

Espace public non cadastré sis rue Pletinckx et rue Van Artevelde à Bruxelles (coordonnées Lambert belges : X : 148409.73 / Y : 170843.05).

Localisation :

Cet orme hybride 'Lobel' est situé sur la voie publique, au croisement des rues Pletinckx et Van Artevelde. Le fût de son tronc se développe dans une fosse de plantation aménagée au niveau de la zone de trottoirs. Il est visible depuis la voirie.

Description sommaire :

Cet arbre présente une circonférence de 176 cm mesurée à 1,50 mètres en 2025. Sa hauteur est d'approximativement 15 mètres avec une hauteur de fût de 3 mètres et son port fastigié est typique de cette variété horticoles. Le diamètre de la cime est d'environ 10 mètres.

Intérêts présentés par le bien selon les critères définis à l'article 206, 1° du Code bruxellois de l'Aménagement du Territoire :

Intérêt scientifique :

Cet orme hybride 'Lobel' fait partie des deux exemplaires de *Ulmus x hollandica* 'Lobel' recensé à ce jour en tant qu'arbre remarquable sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale. Il est le plus gros exemplaire remarquable actuellement connu. La rareté de cette espèce à l'échelle régionale contribue à son intérêt. En outre, il présente des dimensions intéressantes, avec un port fastigié et une couronne dense typique de l'espèce.

Les photographies aériennes indiquent que l'arbre aurait été planté à cet endroit entre 1996 et 2004, lors du réaménagement de la voirie et de ses abords. L'analyse de sa croissance en circonférence atteste de sa vigueur, malgré des tailles drastiques effectuées dans les années 2010, ayant occasionné de larges plaies sur son tronc, aujourd'hui refermées.

Cette variété horticoles (cultivar) a été obtenue par croisement de différentes espèces, dans les années 1960 au sein de l'Institut de recherche en sylviculture et aménagement paysager « De Dorschkamp » à Wageningen (Pays-Bas), et commercialisée à partir de 1973. Son nom a été choisi en référence au botaniste et médecin Matthias de Lobel (1538-1616).

Elle fait partie d'une série de cultivars et hybrides développés dans le but de trouver des variétés tolérantes à la graphiose – maladie des arbres provoquée par un champignon pathogène – qui a décimé les populations d'ormes des villes et forêts d'Europe au cours du XXe siècle. Les dimensions atteintes par cet individu laissent penser qu'il n'a pas été atteint par cette maladie, ce qui participe à son intérêt scientifique. Sa variété, ainsi que sa plantation ayant vraisemblablement eu lieu après la seconde vague de l'épidémie de graphiose (années 1970-80), ont pu constituer des facteurs participant à sa pérennité.

Les exemplaires de ce cultivar peuvent atteindre 15 à 20 mètres au stade mature. Leur silhouette est d'abord nettement fastigiée, devenant ensuite ovale ou pyramidale, avec un houppier s'évasant progressivement au fil du temps. Leurs feuilles vert foncé à bords doublement dentés sont rugueuses, avec des nervures marquées. À l'automne, leur feuillage devient jaune-orangé et persiste tardivement. Les fruits forment des grappes de samares circulaires vert clair puis deviennent jaune-brun.

Cette variété est relativement résistante à la graphiose de l'orme, ainsi qu'aux conditions urbaines (sols pauvres, sécheresse, vent, inondations ponctuelles).

Intérêt esthétique :

Cet orme possède une valeur ornementale élevée en raison de la structure élancée de sa couronne, de son feuillage vert foncé dense et de ses teintes automnales. Il possède une silhouette caractéristique de cette variété horticoles.

Sa position en espace public à l'intersection de plusieurs rues offre une bonne visibilité aux passants et en fait un élément marquant du paysage, au sein d'un quartier densément urbanisé, relativement peu arboré. Avec ses dimensions, ses couleurs et sa forme, il constitue un point d'intérêt attirant le regard.

Vu pour être annexé à l'arrêté du 25/6/2026

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de la Recherche scientifique, du Tourisme, des Relations extérieures, du Commerce extérieur et des Matières Biculturelles d'Intérêt Régional

Boris DILLIÈS

La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Mobilité, des Travaux Publics et de la Sécurité Routière

Elke VAN DEN BRANDT

Copie certifiée conforme
Voor eensluidend afschrift
07-07-2026
Chancellerie - Kanselarij
Hamid MHAOUCHI

BIJLAGE II VAN HET BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE INSTELLING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS LANDSCHAP VAN DE HYBRIDE IEP 'LOBEL' (ULMUS X HOLLANDICA 'LOBEL'), GELEGEN OP DE KRUISING VAN DE PLETINCKXSTRAAT EN DE ARTEVELDESTRAAT TE BRUSSEL.

ANNEXE II A L'ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE ENTAMANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME SITE DE L'ORME HYBRIDE 'LOBEL' (ULMUS X HOLLANDICA 'LOBEL') SITUÉ AU CROISEMENT DES RUES PLETINCKX ET VAN ARTEVELDE À BRUXELLES.

AFBAKENING VAN HET LANDSCHAP

DELIMITATION DU SITE

Gezien om te worden gevoegd bij het besluit van 25/6/2026

De Minister-President van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met het Wetenschappelijk Onderzoek, het Toerisme, de Buitenlandse Betrekkingen, de Buitenlandse Handel en de Biculturele Aangelegenheden van Gewestelijk Belang,

Boris DILLIÈS

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Mobiliteit, Openbare Werken en Verkeersveiligheid,

Elke VAN DEN BRANDT

Vu pour être annexé à l'arrêté du 25/6/2026

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé de la Recherche scientifique, du Tourisme, des Relations extérieures, du Commerce extérieur et des Matières Biculturelles d'Intérêt Régional,

La Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargée de la Mobilité, des Travaux Publics et de la Sécurité Routière

